

Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački
Uvod i homilija
u euharistijskome slavlju
povodom spomena na poginule u obrani Vukovara i Škabrnje
U crkvi Svete Mati Slobode (Zagreb-Jarun)
Srijeda, 18. studenoga 2015. u 19 sati

Draga braćo i sestre, zagrljeni smo Gospodinovim pozdravom mira, svi mi ovdje okupljeni, u crkvi naše nebeske Majke, u kojoj molimo za pokoj duša poginulih u Vukovaru, Škabrnji i za sve koji su branili domovinu. Potaknuti od članova *Kluba veterana 148. brigade Hrvatske vojske* ponovno smo u zagrebačkome vjerničkom zajedništvu obiteljima stradalih, s hrvatskim braniteljima i s članovima njihovih obitelji. Mi, svećenici, redovnici i redovnice, vjerni hrvatski puk molimo Gospodina da liječi rane na duši i tijelu snagom svoga Duha Tješitelja i Životvorca; molimo Gospodina da nas jača u ljubavi jednih prema drugima i u ljubavi prema domovini.

I ove su se godine skupila sjećanja, susreli se pogledi, prelistavale slike, stali su ljudi jedni do drugih, prignula su se koljena, zapaljene su svijeće, zgusnulo se vrijeme koje u spomenu stane, kao da je nebitno..., ali ipak traži svoj smisao i puninu. Kao vjernici znamo da je tu, gdje Bog daruje vječnost, gdje u Kristovu daru žive naši mrtvi.

Slušajući o patnjama koje su proživljene, često se opisi zaustave u rečenici: nemam riječi, neizrecivo je... To što je neizrecivo, što nadilazi ljudske mogućnosti boli, ali i hrabrosti žrtve, stane jedino u molitvu, jedino u Boga koji je neizmjeran. Jer, od tolike siline tuge srce bi puklo; od sivila i tame boje bi nestale, od prijeteće buke pjesma bi zamrla, od nemilosrđa, život bi stao. Zato smo ovdje, gdje vrijeme utječe u vječnost i gdje nas Bog ljubavlju obnavlja. Molimo ga da svojim pogledom očisti naša srca i daruje nam milost svoga oproštenja. Skrušimo se i pokajmo.

Homilija

Liturgijska čitanja: Sir 51, 1-8; Iv 17, 11b-19

I. Dok nas na današnji dan zahvati ili dodirne bol, tuga ili samo sjeta, ne zaboravimo da svaka kršćanska molitva započinje zahvalom. Zato je znakovita i starozavjetna hvalbena pjesma Bogu, zaštitniku i pomoćniku, koju smo čuli iz Knjige Sirahove.

Ta psalamska pjesma kao da ocrta put hrvatskoga naroda i bolnu vukovarsku i škabrnsku postaju, ali – to ne previdimo! – intonirana je zahvalno. Nisu li Sirahove riječi primjeren opis događaja mjeseci i godina dok je napadnuta i osvajana Hrvatska: „Okruživahu me sa svih strana i nije bilo nikoga da mi pomogne; pogledom sam pomoć ljudi tražio, ali uzalud.“ I mudrosni pjesnik kaže: *Duša moja bijaše blizu smrti.*

Na poljima, zasijanim mržnjom i nemilosrđem, zahvalimo Gospodinu za njegovo milosrđe, jer nam nije umrla duša, jer nije posegnula za plodovima mržnje niti se njima hranila.

II. Sveta riječ, koja po Sirahu dopire do nas, uz zahvalu za spas tijela, za izbavljenje iz nasilja i kušnja, dvaput naglašava izbavljenje od prijeverna i nečista jezika, spasenje od laži.

Braćo i sestre, laž je rasadište svakoga zla. Ona je prvo dijete Božjega neprijatelja, koji se i zove Otac laži. Sloboda našega naroda i domovine neprestano je kao neprijatelja imala laž. Debele naslage laži u komunizmu ocrnjivale su naš narod i prekrivale sjaj najčasnijih ljudi. U ime istine treba jasno reći da je porobljavanje i razaranje Vukovara najzreliji plod tih slojeva neistina koje je brižno njegovao komunizam. Rat je započeo pripreman i podupiran protuhrvatskim lažima; lažima su ispunjena opravdanja zločina, a zarobljenici laži i dalje nanose bol žrtvama.

Prošle su dvadeset i četiri godine. Osim gusjenica tenkova i drugih ratnih strojeva, osim udaraca oštrih projektila, po hrvatskoj su zemlji, ali i na duši naroda najdublje rezove ostavile laži; one su orale razne brazde i sijale otrovano sjeme koje je brzo nicalo i raslo u osudu i poniženja, širilo razočaranje i nezadovoljstvo, vrebajući dušu naroda.

III. Ipak, premda su u Vukovaru i Škabrnji izmrcvarena mnoga tijela, duša je ostala snažna, cjelovita i čista. Ona odražava današnje Evanđelje u kojemu je važno čuti Radosni vijest. Isus, prije muke, moli nebeskoga Oca za svoje učenike, moli za nas. I ovo je naše slavlje dio uslišanja te njegove molitve.

A što Isus moli? Da budemo sačuvani u zajedništvu njegova imena, čuvani da nitko ne propadne. Moli da imamo puninu radosti. Radi toga nam daruje svoju riječ. Daje nam nebeske darove. Prihvatanjem tih darova ne pripadamo više svijetu; nismo u njega zatvoreni. Ali, Isus ujedno upozorava da u svijetu postoji suprotnost i

njegovu imenu, i njegovoj radosti i njegovoj riječi. Ta suprotnost dolazi od Zloga, od onoga koji je viđen upravo kao neistina. Zbog toga Isus moli da budemo posvećeni u istini, da budemo u njemu, da po njegovoj žrtvi budemo sposobni suprotstaviti se laži.

Kao kršćani živimo u svijetu, ali nismo od svijeta; stvoreni smo za nebo. Znak smo drugoga svijeta koji Božji neprijatelj želi oduzeti čovjeku; želi u ljudsko srce unijeti neistinu da je čovjek stvoren samo za zemlju i za prolaznost. Ako prihvatimo tu laž, ne ostaje nam ništa osim tuge i umiranja duše. Tada ljubav ostaje bez smisla, a duša umire, kada ljubavi ne možemo dati opravdanje ili ju barem skloniti od besmisla.

IV. Braćo i sestre, laž nije nestala. Ona i dalje traži svoja polja, ne oklijevajući zaorati brazde u dušama ljudi, obeshrabriti nas i oslabiti spremnost da se zauzmemo za dobro.

Božjemu je neprijatelju posebno drago na poljima hrvatske duše istini, radosti i ljubavi ponuditi odlazak. Bijeg od istine, odustajanje od radosti, brzo postaje i stvarno udaljavanje od domovine. S kojim se samo žarom predlaže Hrvatima da odu iz Hrvatske; koliko je promidžbe o tome da se u Hrvatskoj ne može živjeti; da nismo sposobni urediti društvo i da se ne možemo obraniti od raznih zala. A pred nama je i dalje isti neprijatelj kojemu je najjače oružje neistina.

Nažalost, medijska se pozornost više daje izjavama onih koji kažu da će otići. Ali, smijemo se pitati: Što bi se dogodilo da je tako bilo u Vukovaru? Nisu li danas s braniteljima Vukovara i domovine usporedivi oni koji žele ostati u svojoj domovini, za nju se zalagati; poput branitelja pronalaziti rješenja tamo gdje se čini da ih nema? Vjerujem da istina o hrvatskoj duši, odgajana na svjedočanstvima svetih mučenika, kakav je kardinal Stepinac, kao i na žrtvi hrvatskih branitelja, pokazuje novu životnost, o čemu svjedoči velik broj naših mladih. Oni imaju snagu maštovito čuvati hrvatsku dušu od umiranja. To smije danas biti razlogom naše zahvalnosti, radosti i ponosa.

V. Zato nam treba biti drago da je u Hrvatskoj – možemo to danas slobodno reći – zaživio ovaj spomendan, premda od nekih duboko neželjen; da se, zahvaljujući maru hrvatskih branitelja, uspio ukorijeniti i prenijeti na novi naraštaj kao vrijednost u kojoj kuca istina.

I kada treba govoriti o Vukovaru, pokušajmo tražiti riječi za neizrecivo. Istinite riječi, svjesni da nikada nećemo reći sve. Jer žrtva Vukovara dio je otajstva ljubavi.

I kada se sam nađem u molitvi tražeći, spajajući slike i riječi, sjetim jedne majke hrvatskoga branitelja, upitanu što misli o Vukovaru. Najprije je pokušala kroz suze prošaptati rečenicu, ali grlo nije dalo. Zatim je jednostavno uhvatila lančić oko vrata i pokazala križ na njemu. Kao da je poručila: samo je Krist o Vukovaru rekao sve. Baš kao i o našim životima. U njegovoj smo riječi posvećeni i čuvani u istini.

Zato smo danas dodirnuti tugom sućuti, ali radosni i zahvalni ovdje na ušću vremena u vječnost. Istina je da tako duboke rane ne može zaliječiti vrijeme, nego samo Bog koji je vječan. Njegova vječnost koju nam daje po ovome otajstvu liječi sve rane.

Amen.